

Uniwersytet WSB Merito w Toruniu
Wydział Finansów i Zarządzania w Toruniu

Program studiów
dla kierunku
Turystyka i rekreacja
studia pierwszego stopnia

Studia: stacjonarne, niestacjonarne
Profil: praktyczny
Rok akademicki 2025/2026

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW

Nazwa kierunku studiów	Turystyka i rekreacja	
Poziom kształcenia (studia pierwszego stopnia / studia drugiego stopnia / jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia	praktyczny	
Forma studiów stacjonarne/niestacjonarne	Stacjonarne, niestacjonarne	
Czas trwania studiów (w semestrach)	6	
Łączna liczba punktów ECTS dla danej formy studiów.	180	
Łączna liczba godzin określona w programie studiów	Studia stacjonarne 2590	Studia niestacjonarne 2100
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
Wymiar praktyk zawodowych.	960	
Język prowadzenia studiów	polski	
Rok rozpoczęcia cyklu kształcenia	2025/2026	

II. EFEKTY UCZENIA SIĘ

III. ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ NIEZLAŻNIE OD FORMY PROWADZENIA WRAZ Z PRZYPISANIEM DO NICH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWYCH ZAPEWNIAJĄCYCH UZYSKANIE EFEKTÓW

A) PRZYPISANIE EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DO ZAJĘĆ LUB GRUPY ZAJĘĆ NIEZALEŻNIE OD FORMY ICH PROWADZENIA

Symbol efektu uczenia się na kierunku	Efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia na kierunku TURYSTYKA I REKREACJA	Odniesienie do charakterystyk efektów uczenia się dla poziomu 6
WIEDZA - absolwent zna i rozumie:		
TIR_I_W01	w zaawansowanym stopniu historyczną ewolucję form wypoczynku oraz genezę zjawiska turystyki i rekreacji	P6S_WG
TIR_I_W02	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz udzielania pomocy przedmedycznej	P6S_WG
TIR_I_W03	systematykę turystyki i rekreacji (rodzaje, formy, funkcje) oraz związki turystyki i rekreacji z innymi dziedzinami wiedzy	P6S_WG
TIR_I_W04	typowe rodzaje i elementy struktur i instytucji rynku turystycznego i rekreacyjnego, w tym organizacji turystycznych i rekreacyjnych działających w Polsce	P6S_WG
TIR_I_W05	typologię atrakcji turystycznych oraz najważniejsze atrakcje turystyczne Polski i świata	P6S_WK
TIR_I_W06	w rozszerzonym zakresie wybrane uwarunkowania rozwoju turystyki i rekreacji (psychologiczne, prawne, organizacyjne, społeczno-kulturowe, ekonomiczne)	P6S_WK
TIR_I_W07	zasady organizacji imprez turystycznych i rekreacyjnych w zależności od ich rodzaju	P6S_WK
TIR_I_W08	główne regiony turystyczne Polski i główne kierunki międzynarodowych podróży turystycznych	P6S_WG
TIR_I_W09	wzajemne relacje i zależności ekonomiczne, jakie zachodzą między podmiotami rynku turystycznego, w tym również oddziaływanie sektora publicznego na rynek turystyczny	P6S_WK
TIR_I_W10	czynniki determinujące aktywność turystyczną i rekreacyjną człowieka oraz różnych grup społecznych	P6S_WG
TIR_I_W11	społeczne aspekty ochrony przyrody oraz ich wpływ na życie człowieka, podstawową terminologię przyrodniczą oraz procesy kształtujące środowisko, a także regulacje prawne dotyczące ochrony przyrody	P6S_WK
TIR_I_W12	metody, techniki i narzędzia badawcze wykorzystywane w turystyce i rekreacji	P6S_WG
TIR_I_W13	rozwiązania prawne i organizacyjne dotyczące funkcjonowania obiektów turystycznych oraz rekreacyjnych	P6S_WK

TIR_I_W14	trendy występujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym oraz tendencje społeczne, demograficzne, ekonomiczne, prawne, polityczne, przyrodnicze, technologiczne i kulturowe	P6S_WK P6S_WG
TIR_I_W15	pojęcia i zasady ochrony własności intelektualnej w obszarze nowoczesnych technologii wykorzystywanych na rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6S_WK
TIR_I_W16	zasady dotyczące uruchamiania, prowadzenia i rozwoju przedsiębiorstwa turystycznego i rekreacyjnego	P6S_WG
TIR_I_W17	budowę organizmu człowieka, w szczególności układu ruchu, procesy energetyczne i fizjologiczne zachodzące w organizmie człowieka podczas wysiłku i wypoczynku oraz znaczenie aktywności turystycznej i rekreacyjnej dla zdrowia człowieka	P6S_WK P6S_WG
TIR_I_W18	pojęcia i mechanizmy psychospołeczne, metody pedagogiczne związane z kształtowaniem zachowań człowieka oraz psychiczne mechanizmy wykonywanych czynności, a także procesy i czynniki kształtujące styl życia współczesnego człowieka z uwzględnieniem żywienia	P6S_WK P6S_WG
UMIEJĘTNOŚCI - absolwent potrafi:		
TIR_I_U01	opisywać i interpretować zjawiska społeczne funkcjonujące w turystyce i rekreacji	P6S_UW P6S_UK
TIR_I_U02	oceniać rangę regionu (w tym atrakcji turystycznych i rekreacyjnych) oraz identyfikować czynniki stanowiące o ich atrakcyjności	P6S_UW
TIR_I_U03	samodzielnie lub zespołowo planować imprezy i zajęcia z zakresu turystyki i rekreacji ruchowej z poszanowaniem środowiska	P6S_UW P6S_UO
TIR_I_U04	samodzielnie lub zespołowo przygotowywać udokumentowane opracowania pisemne z zakresu turystyki i rekreacji	P6S_UW P6S_UO
TIR_I_U05	wyjaśniać genezę, charakteryzować i prawidłowo analizować zjawiska społeczno-ekonomiczne występujące w gospodarce turystycznej i na rynku rekreacyjnym, gromadzić dane oraz wykorzystywać te analizy w procesie prowadzenia działalności gospodarczej	P6S_UW
TIR_I_U06	wyodrębniać pozytywne i negatywne skutki rozwoju turystyki dla miejscowości i regionów	P6S_UW
TIR_I_U07	prognozować i dokonywać symulacji popytu i podaży turystycznej z wykorzystaniem metod badań rynkowych	P6S_UW
TIR_I_U08	doradzać w zakresie organizacji imprez turystycznych i sportowo-rekreacyjnych	P6S_UK P6S_UW
TIR_I_U09	posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującymi obszar turystyki i rekreacji	P6S_UW
TIR_I_U10	stosować w praktyce przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, sanitarne oraz oceniać sytuację i reagować w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia	P6S_UW
TIR_I_U11	samodzielnie lub zespołowo opracować program imprezy turystycznej i rekreacyjnej dostosowanej do różnego odbiorcy	P6S_UW P6S_UO
TIR_I_U12	prezentować ofertę obiektu turystycznego lub rekreacyjnego oraz przeprowadzać analizę porównawczą oferowanych usług przez wybrane obiekty turystyczne i rekreacyjne	P6S_UW P6S_UK
TIR_I_U13	sprawnie komunikować się z otoczeniem, w szczególności podczas rozmów sprzedażowych, m.in. stosując instrumenty marketingu	P6S_UW P6S_UK
TIR_I_U14	posługiwać się różnymi źródłami informacji (mapy, przewodniki itp.) w celu scharakteryzowania obiektów i regionów turystycznych	P6S_UW
TIR_I_U15	rozwiązywać problemy ekonomiczne i finansowe występujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6S_UW
TIR_I_U16	stosować wybrane systemy informatyczne wykorzystywane w praktyce gospodarczej przez podmioty turystyczne i rekreacyjne	P6S_UW

TIR_I_U17	formułować w sposób zrozumiały, w mowie i na piśmie, podstawowe polecenia i zarządzenia stosowane w obsłudze obiektu turystycznego i rekreacyjnego	P6S_UK
TIR_I_U18	posługiwać się nomenklaturą turystyczno-rekreacyjną w jednym z nowożytnych języków obcych, czytać ze zrozumieniem opracowania i publikacje sporządzone w tym języku oraz przygotować wystąpienie ustne dotyczące wybranych aspektów turystyki i rekreacji w języku polskim i obcym	P6S_UK
TIR_I_U19	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
TIR_I_U20	planować i realizować własne uczenie się przez całe życie w celu doskonalenia swoich kompetencji zawodowych	P6S_UU
TIR_I_U21	planować i organizować pracę własną oraz współdziałać i pracować w zespole	P6S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE - absolwent jest gotów do:		
TIR_I_K01	dokonania samooceny stanu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu turystyki i rekreacji	P6S_KK
TIR_I_K02	doceniania znaczenia wiedzy i zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów poznawczych i praktycznych	P6S_KK
TIR_I_K03	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO
TIR_I_K04	inicjowania i współorganizowania działań na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego	P6S_KO
TIR_I_K05	brania odpowiedzialności za powierzone mu zadania związane z wykonywaną pracą oraz pełnioną rolą zawodową	P6S_KR
TIR_I_K06	przestrzegania etyki zawodowej i wymagania tego od innych oraz podejmowania działań mających na celu dbałość o dorobek i tradycje zawodów związanych ze studiowanym kierunkiem	P6S_KR
TIR_I_K07	dbania o poziom aktywności fizycznej niezbędny do wykonywania zadań właściwych dla podjętej działalności zawodowej	P6S_KO P6S_KR

	wykorzystywane w socjologii – ilościowe i jakościowe. Socjologia a problemy demograficzne. Socjologia wobec środowiska przyrodniczego.
Podstawy psychologii	Psychologia jako nauka, jej przedmiot, problemy, cele, dziedziny psychologii, działy psychologii. Sytuacje trudne i ich wpływ na funkcjonowanie człowieka: Stres psychologiczny. Agresja i przemoc. Mobbing. Procesy pamięci. Inteligencja. Zaburzenia psychiczne.
Różnice kulturowe	Czym jest kultura? Wprowadzenie. Stereotypy i uprzedzenia. Główne orientacje kulturowe: - G. Hofstede, - R. Gesteland, - E. Meyer. Komunikacja międzykulturowa: - bezpośrednia i pośrednia komunikacja, - przeszkody komunikacji werbalnej, - komunikacja niewerbalna. Religia, wartości, nastawienia, zwyczaje - i ich wpływ na biznes. Proces negocjacyjny w środowisku międzykulturowym. Szok kulturowy.
Edytory tekstu	Wprowadzenie w problematykę edytorów tekstu. Aplikacje do edycji tekstu. Zasady tworzenia dokumentów, różne formaty plików. Podstawowe pojęcia: akapit, formatowanie, style, szablony formularze, teksty wielostronicowe, dokumenty seryjne. Tworzenie formuły matematycznej i logicznej oraz posługuje się standardowymi funkcjami arkusza kalkulacyjnego służącymi do wszelkiego rodzaju obliczeń. Wykorzystuje arkusz kalkulacyjny do gromadzenia danych, ich prezentacji graficznej i możliwości analizy i przeglądania, stosuje arkusz kalkulacyjny do automatyzacji żmudnych czynności biurowych.
Arkusze kalkulacyjne	Tworzenie formuły matematycznej i logicznej oraz posługuje się standardowymi funkcjami arkusza kalkulacyjnego służącymi do wszelkiego rodzaju obliczeń. Wykorzystuje arkusz kalkulacyjny do gromadzenia danych, ich prezentacji graficznej i możliwości analizy i przeglądania, stosuje arkusz kalkulacyjny do automatyzacji żmudnych czynności biurowych.
Grafika menedżerska i prezentacyjna	Założenia projektowe prezentacji. Nowe technologie e-learningowe w nauczaniu przedmiotu. Wpływ audytorium i środowiska na projektowanie prezentacji. Dostosowanie zawartości prezentacji do dostępnego czasu oraz zaplanowanie chronometrażu. Ograniczania szczegółowości elementów graficznych i tekstu. Stosowania spójnych stylów oraz właściwego kontrastu kolorystycznego. Zastosowanie elementów projektu graficznego takich jak: wielkość czcionki, tekst alternatywny, kolor, ograniczanie liczby animacji i przejść. Oprogramowanie: MS-PowerPoint.
Zarządzanie karierą	Zarządzanie karierą. Podstawowe pojęcia i techniki wspomagające proces zarządzania karierą. Metoda SWOT w aspekcie predyspozycji zawodowych. Metoda SMART – metoda wyznaczenia celów. CV oraz list motywacyjny.

Ochrona własności intelektualnej	Kontekst czasowy, terytorialny systemowy (zaprezentowanie i omówienie ważniejszych regulacji międzynarodowych i krajowych), wprowadzenie dwupodziału (prawo autorskie i prawo własności przemysłowej). Omówienie definicji ustawowej utworu (pozytywnej i negatywnej), klasyfikacja utworów, pojęcie praw pokrewnych. Pojęcie praw bezwzględnych, omówienie autorskich praw osobistych i majątkowych; licencje ustawowe – dozwolony użytek prywatny, dozwolony użytek osobisty; problematyka plagiatu i posługiwanie się prawem cytatu.
Wychowanie fizyczne (studia stacjonarne)	Organizacja zajęć, bhp, kryteria na zaliczenie. Metodyka nauczania Zasady bezpieczeństwa na zajęciach. Pierwsza pomoc przedmedyczna. Szczegółowe treści zajęć w zależności od wybranych zajęć sportowych, np. aerobik, piłka nożna, siłownia, piłka koszykowa.
Historia architektury i sztuki	Epoki artystyczne i najważniejsze cechy stylistyczne, wybitni przedstawiciele epok w dziedzinie malarstwa, rzeźby i architektury. Elementy i detale architektoniczne, techniki budowlane, wiedza o instytucjach kultury i sztuki, orientacja we współczesnym życiu kulturalnym.
Podstawy anatomii i fizjologia człowieka	Podstawowe informacje o komórkach, tkankach, narządach i układach. Fizjologia poszczególnych układów człowieka ich budowa, funkcja i wzajemne funkcjonowanie.
Podstawy prawa z elementami prawa cywilnego	Podstawy wstępu do prawoznawstwa: pojęcie prawa i jego funkcje, przepis prawny i norma prawna, notacja przepisów ustawy, system prawa, państwo prawa, wykładnia prawa. Źródła prawa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. Pojęcie prawa cywilnego i jego działy. Podmioty prawa cywilnego. Zdolność prawa i zdolność do czynności prawnych. Konsument. Przedsiębiorca. Firma. Czynności prawne (pojęcie i postaci). Formy składania oświadczeń woli.
Podstawy ekonomii	Wzajemne relacje i zależności ekonomiczne, jakie zachodzą między podmiotami rynku turystycznego, w tym również oddziaływanie sektora publicznego na rynek turystyczny. Tendencje ekonomiczne występujące na rynku turystycznym.
Zarządzanie	Historia myśli w dyscyplinie nauk o zarządzaniu. Otoczenie instytucji. Proces planowania. Elementy organizowania. Procesy motywowania i kontrolowania. Kierownicy w instytucjach. Synergia i efekt organizacyjny jako warunki sprawnego osiągnięcia zamierzonych celów instytucji (w formie e-learningu). Procesy decyzyjne we współczesnych instytucjach (w formie e-learningu).
Obsługa ruchu turystycznego	Główne czynniki i kierunki rozwoju turystyki, Klasyfikacja ruchu turystycznego, determinanty wyjazdów. Charakterystyka rynku turystycznego – badanie, analiza i interpretacja zjawisk. Zróżnicowanie i ewolucja imprez turystycznych Interpretacja zjawisk na rynku turystycznym. Projekt wprowadzenia nowego produktu turystycznego na rynek.
Marketing w turystyce	Trendy w marketingu usług turystycznych XXI w. Strategie marketingowe w promocji produktów turystycznych. Podstawowe narzędzia promocji

	<p>produktów turystycznych. Rola ceny i strategii cenowe w komercjalizacji produktów turystycznych. Systemy sprzedaży produktów turystycznych w Polsce. Rola touroperatorów lokalnych w dystrybucji produktów turystycznych.</p>
Podstawy turystyki	<p>Turystyka - fenomen XX/XXI wieku. Podstawowe pojęcia z zakresu turystyki Historia rozwoju turystyki. Klasyfikacja turystyki. Motywy wyjazdów turystycznych. Konsekwencje rozwoju turystyki. Współczesne tendencje na rynku turystycznym. Atrakcje turystyczne. Zagospodarowanie turystyczne. Polityka turystyczna.</p>
Podstawy rekreacji	<p>Miejsce rekreacji w systemie różnych nauk, definiuje pojęcie rekreacji, opisuje formy, właściwości rekreacji i jej uwarunkowania. Czynniki rozwoju rekreacji, zdrowotne wartości uczestnictwa w rekreacji, zasady motywacji stosowane w rekreacji.</p>
Gospodarka turystyczna	<p>Środki i urządzenia obsługujące ruch turystyczny, czynniki, które ułatwiają zrealizowanie potrzeb turystów oraz zespół czynności, które zmierzają do zaspokojenia potrzeb turystycznych związanych z udostępnieniem walorów turystycznych, informacją turystyczną, transportem, zakwaterowaniem, wyżywieniem czy załatwianiem formalności granicznych w taki sposób, który zapewni rozwój turystyki.</p> <p>Wg UN WTO:</p> <p>a) gospodarka turystyczna (Travel and Tourism Economy) - dobra i usługi służące organizacji i konsumpcji turystycznej, ale i inne rodzaje działalności gospodarczej, ściśle lub częściowo uzależnione od ruchu podróżniczego, które nie mogłyby się rozwijać gdyby nie turystyka.</p> <p>b) przemysł turystyczny (Travel and Tourism Industry) – dotyczy pojęcia w węższym wymiarze i obejmował tylko produkcje dóbr i usług stricte turystycznych, związanych z: zakwaterowaniem, wyżywieniem, transportem, usługami rekreacyjnymi itp.</p> <p>- Gospodarka turystyczna:</p> <p>1. Bezpośrednia</p> <p>a) typowa: hotelarstwo, gastronomia, transport.</p> <p>b) uzupełniająca: produkcja map i przewodników, produkcja pamiątek, ubezpieczenia turystyczne.</p> <p>2. Pośrednia: produkcja art. Sportowych, produkcja art. Odzieżowych, produkcja art. Fotograficznych, usługi telekomunikacyjne i pocztowe.</p>
Geografia turystyczna z elementami krajoznawstwa	<p>Mapa polityczno-gospodarcza świata. Ludność, gospodarka i środowisko geograficzne a rozwój światowej turystyki. Zróżnicowanie ludnościowe, kulturowe i gospodarcze Polski a regiony turystyczne. Dokąd zmierza nasz świat? Tendencje, trendy i perspektywy rozwoju. Źródła informacji w geografii społeczno-ekonomicznej. Metody badań w geografii społeczno-ekonomicznej (miary centralne i rozproszenia, dynamika zmian, zależności cech, prognozowanie) – prezentacja i ćwiczenia na przykładach.</p>
Ekonomika turystyki i rekreacji	<p>Wpływ turystyki na rozwój regionów turystycznych. Analiza statystyczno-empiryczna (Wskaźniki rozwoju funkcji turystycznej). Analiza procesu inwestycyjnego na podstawie wybranego przedsiębiorstwa turystycznego.</p>

	Konsumpcja turystyczna - przygotowanie narzędzia badawczego w postaci ankiety.
Promocja zdrowia i trening zdrowotny	Teoria i metodyka prowadzenia rozgrzewki – wskazówki dla prowadzącego: zajęcia plenerowe. Terminologia ćwiczeń fizycznych – wskazówki dla prowadzącego: pozycje wyjściowe i ich rodzaje, podstawowe elementy ćwiczenia, płaszczyzny ruchu itp. Kształtowanie gibkości oraz znaczenie ćwiczeń rozciągających w programie treningowym – wskazówki dla prowadzącego: rodzaje ćwiczeń, podobieństwa i różnice. Kształtowanie wytrzymałości ogólnej w oparciu o metodę ciągłą. – wskazówki dla prowadzącego: Technika kroku biegowego i marszowego. Zajęcia w terenie.
Krajoznawstwo – ćwiczenia terenowe	Zapoznanie studentów z walorami krajoznawczymi i zróżnicowaniem oferty turystycznej Kujaw oraz nabycie umiejętności stworzenia kompleksowego programu wycieczki krajoznawczej w różne regiony Polski. Kujawy – środowisko przyrodnicze. Kujawy- historia, gospodarka, ludność, turystyka. Zróżnicowanie produktu turystycznego regionu Kujaw . PROJEKT - Wycieczka krajoznawcza w różne regiony Polski – kompleksowa oferta turystyczna.
Hotelarstwo	Podstawowe pojęcia z zakresu hotelarstwa. Historia rozwoju hotelarstwa w Polsce i na świecie. Podział i charakterystyka obszarów hotelarskich według różnych kryteriów. Nowe tendencje w rozwoju hotelarstwa. Wybrane elementy programowania hotelu. Wyjście do Copernicus Toruń Hotel. Struktury organizacyjno-prawne w hotelarstwie.
Pedagogika czasu wolnego	Podstawowe pojęcia (wychowanie, osobowość, kształcenie, socjalizacja, środowisko, czas wolny). Funkcje czasu wolnego. Metody i techniki wychowania. Narzędzia badawcze potrzeb wolnoczasowych – konstruowania (wywiad, ankieta). Planowanie pracy wychowawczej z dziećmi i młodzieżą w czasie wypoczynku wakacyjnego. Cechy dobrego planu, formułowanie celów pracy wychowawczej, zasady pracy wychowawczej. Problemy wychowawcze. Oferta zagospodarowania czasu wolnego różnych grup wiekowych i społecznych - scenariusze zajęć w czasie wolnym.
Etyka w turystyce i sporcie	Etyczne założenia turystyki. Funkcje i dysfunkcje w turystyce. Moralne dylematy w zakresie aktywności turystycznych (turyści a ludność miejscowa - relacje społeczne; komercjalizacja kultury i folkloru jako sposób na „zdobycie turysty”; monokultura, czyli uzależnienie gospodarki od turystyki m.in. kosztem innych dziedzin gospodarki w destynacji; zakłócenie równowagi lub degradacja środowiska naturalnego - znaczenie zrównoważonej turystyki; wandalizm; turystyka masowa - skutki). Inne typy turystyki: tanatoturystyka, turystyka wojenna, dark tourism, seksturystyka itp.
Planowanie i zagospodarowanie przestrzeni turystycznej	Klasyfikacja miejscowości turystycznych. Analiza wybranych przykładów przestrzeni turystycznych -- case study. Projekt uatrakcyjnienia oferty przestrzeni pełniącej funkcję turystyczną. Projekt tematycznego szlaku turystycznego.

Metody badań w turystyce	Rynek turystyczny jako przedmiot i podmiot badań. Ilościowe i jakościowe metody badań – prezentacja wyników. Ocena potencjału turystycznego. Badanie, analiza i prognozowanie ruchu turystycznego.
Żywnienie człowieka i dietetyka	Normy żywienia. Planowanie i ocena jadłospisów indywidualnych i zbiorowych. Klasyfikacja i charakterystyka diet. Żywnienie w różnych okresach życia: żywnienie niemowląt, dzieci i młodzieży; żywnienie osób dorosłych w zależności od aktywności fizycznej; żywnienie kobiet ciężarnych i karmiących; żywnienie osób starszych. Planowanie zaleceń żywieniowych, układanie i ocena jadłospisów dla zdrowego człowieka i zdrowej populacji. Plan postępowania dietetycznego. Praca w programie dietetycznym.
Podstawy pierwszej pomocy	Podstawy organizacyjno-prawne udzielania pierwszej pomocy. Organizacja ratownictwa medycznego w Polsce. Podstawowe zasady zachowania się na miejscu wypadku. Pozycja bezpieczna ustalona, zasady ewakuacji poszkodowanego. Zasałbnięcie, omdlenie, nagłe zatrzymanie krążenia zatrzymanie krążenia. Zasady resuscytacji krążeniowo – oddechowej (RKO). RKO – praktyka. Krwawienia, krwotoki, opatrywanie ran.
Zarządzanie projektami	Wprowadzenie do zarządzania projektami. Planowanie jako podstawa zarządzania projektami. Projektowe struktury organizacyjne. Ewolucja struktur – od funkcji, przez projekty do procesów. Zarządzanie projektem europejskim. Dojrzałość projektowa organizacji. Techniki i metody zarządzania projektami. Metodyki zarządzania projektami. Definiowanie pomysłu, koncepcji projektu, identyfikacja projektu. MS Projekt. Elementy studium wykonalności projektu . Struktura podziału pracy WBS (Work Breakdown Structure). Interesariusze projektu oraz Matryca Logiczna Projektu (LFA). Harmonogram projektu, wykres sieciowy, wykres Gantta. Budżet projektu oraz macierz podziału obowiązków RAM. Ryzyko projektu: analiza jakościowa ryzyka projektu – macierz ryzyka, analiza jakościowo-ilościowa FMEA – efektów form niepowodzenia.
Język angielski w turystyce	Turystyka - opis atrakcji i miejsc turystycznych w Europie i Polsce- słownictwo. Zawody w przemyśle turystycznym- słownictwo- wymagane umiejętności, opis dnia pracy. Operatorzy turystyczni – wakacje zorganizowane przez biuro turystyczne - rola operatora - projektowanie wycieczki i imprezy turystycznej. Transport w turystyce- systemy transportu w różnych krajach- rozkłady jazdy i planowanie. Zakwaterowanie – rodzaje zakwaterowania- rezerwowanie pobytu przez telefon - opis dobrego hotelu oraz rejonu turystycznego. Na lotnisku – pracownicy, opis obiektu - odprawa paszportowa, procedury – uprzejme prośby i wydawanie poleceń. Przemysł lotniczy - zalety i wady podróży samolotem – ofert linii lotniczych - trasy. Agencje turystyczne – diagnoza potrzeb klienta (turysty); prezentacja oferty turystycznej - opis hotelu i jego udogodnień.

	Proces sprzedaży wyjazdów zorganizowanych – rekomendacje - negocjacje cen, trudny klient. Rezerwacje online/telefoniczne - komputerowe systemy rezerwacji. Anulowanie rezerwacji, reagowanie na skargi.
Inicjowanie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej	Zakładanie firmy krok po kroku. Alternatywne formy prowadzenie działalności gospodarczej (AIP). Podstawy rozliczenia działalności gospodarczej (podatek dochodowy). Źródła finansowania działalności gospodarczej, pozyskanie finansowania na biznes. Generowanie pomysłów na startup. Budowa modelu biznesowego w formie Business Model Canvas. Prezentacja modelu biznesowego.
World Tourism Markets	Concepts and scope of the tourist economy, tasks of the tourist economy, indirect and direct tourist economy in the world. The tourism market and the geographical criterion, the criterion of the type of services, the criterion of the age groups of tourists, the criterion of the tourist destination. Factors shaping tourist demand, classification of demand factors: economic, socio-psychological, supply. Features of tourist supply. Tourist market in particular regions: Europe, Asia, Africa, South America, North.
Rekreacja ruchowa i usprawnienie fizyczne	Zapoznanie z jedną z najbardziej popularnych form rekreacji ruchowej jaką jest narciarstwo zjazdowe. Nabycie przez studentów umiejętności teoretycznych i praktycznych z zakresu narciarstwa zjazdowego. Wdrożenie do samodoskonalenia w tej dziedzinie. Posiadania kompetencji do nauki podstaw narciarstwa.
Turystyka aktywna	Rodzaje turystyki aktywnej, kwalifikowanej, ekstremalnej i niekonwencjonalnej – przegląd podstawowych form. Wychowanie do turystyki aktywnej. Uczestnicy turystyki kwalifikowanej z poszczególnych grup społecznych (dzieci i młodzież, osoby dorosłe). System odznak turystycznych. System szkolenia kadr dla potrzeb turystyki kwalifikowanej. Wpływ uprawiania turystyki aktywnej przez ludzi dorosłych na ich sprawność motoryczną – organizacja i dobór aktywności fizycznej.
Rozwój zrównoważony w turystyce	Istota, cele i założenia koncepcji zrównoważonego rozwoju. Rozwój zrównoważony a turystyka. Konkurencyjność sektora/podmiotu w kontekście koncepcji zrównoważonego rozwoju. Bariery rozwoju zrównoważonego. Polityka Unii Europejskiej i krajów członkowskich w zakresie rozwoju zrównoważonego. Analiza wybranej strategii rozwoju turystyki pod kątem realizacji koncepcji zrównoważonego rozwoju. Polityka regionalna w zakresie rozwoju zrównoważonego: województwo kujawsko-pomorskie.
Praktyka zawodowa	Zapoznanie się z informacjami o danej instytucji. Zapoznanie się z przepisami wewnętrznymi funkcjonującymi w instytucji, w tym z przepisami BHP. Realizacja zagadnień dotyczących wybranej specjalności (wg programu praktyki dostępnego w Biurze Karier). Zakończenie praktyki (podsumowanie praktyk z opiekunem praktyk oraz napisanie raportu z przebiegu praktyk).
Przedmioty specjalnościowe	<u>Specjalność: ZARZĄDZANIE W SEKTORZE HoReCa:</u> Organizacja i zarządzanie przedsiębiorstwem hotelarskim. Obsługa klienta w hotelarstwie i gastronomii. Informatyka w hotelarstwie i gastronomii. Zarządzanie nowoczesną gastronomią.

	<p>Prawo w hotelarstwie i gastronomii. Towaroznawstwo i technologia w żywieniu i dietetyce. Organizacja i zarządzanie przedsiębiorstwem hotelarskim - ćwiczenia terenowe. Zarządzanie zakładem gastronomicznym - ćwiczenia terenowe.</p> <p><u>Specjalność: TURYSTYKA MIĘDZYNARODOWA I OBSŁUGA RUCHU TURYSTYCZNEGO:</u> Obsługa turystyki wyjazdowej w Polsce. Organizacja destynacji turystycznych. Komercyjne rynki turystyki międzynarodowej. Systemy rezerwacyjne w turystyce (certyfikat). Techniki sprzedaży i obsługi klienta w turystyce (certyfikat). Kapitał ludzki w turystyce. Turystyka międzynarodowa i obsługa ruchu turystycznego - ćwiczenia terenowe.</p> <p><u>Specjalność: TRENER PERSONALNY Z DIETETYKA:</u> Anatomia człowieka i fizjologia wysiłku. Podstawy marketingu i budowania marki osobistej. Fizjologiczne i biochemiczne aspekty żywienia. Coaching zdrowia. Dietetyka i suplementacja. Teoria i podstawy treningu zdrowotnego. Praktyczne zastosowanie metod treningowych wykorzystywanych w treningu personalnym - ćwiczenia terenowe.</p> <p><u>Specjalność: TURYSTYKA ZDROWOTNA Z FIZJOTERAPIĄ:</u> Potencjał i konkurencyjność rynku turystyki zdrowotnej. Organizacja i funkcjonowanie obszarów i obiektów uzdrowiskowych. Lecznictwo uzdrowiskowe i odnowa biologiczna. Symulacje biznesowe. Podstawy fizjoterapii. Turystyka zdrowotna z elementami fizjoterapii - ćwiczenia terenowe. Produkt turystyki zdrowotnej.</p>
--	--

IV. PROGRAM STUDIÓW

Specjalności kształcenia dla naboru 2025/2026:

- ZARZĄDZANIE W SEKTORZE HoReCa.
- TURYSTYKA MIĘDZYNARODOWA I OBSŁUGA RUCHU TURYSTYCZNEGO.
- TRENER PERSONALNY Z DIETETYKĄ.
- TURYSTYKA ZDROWOTNA Z FIZJOTERAPIĄ.

A) PRZYPORZĄDKOWANIE KIERUNKU STUDIÓW DO DYSYCYPLIN NAUKOWYCH

L.p.	Dyscypliny naukowe	% PUNKTÓW ECTS
1	nauki o zarządzaniu i jakości	56%
2	geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	31%
3	nauki o kulturze fizycznej	13%

B) PODSTAWOWE WSKAŹNIKI ECTS OKREŚLONE DLA PROGRAMU STUDIÓW

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	STUDIA STACJONARNE 93
	STUDIA NIESTACJONARNE 76
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	STUDIA STACJONARNE 118-122
	STUDIA NIESTACJONARNE 119-122
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	67
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	36

C) WYMIAR, ZASADY I FORMY ODBYWANIA PRAKTYK ZAWODOWYCH

W programie kształcenia dla kierunku Turystyka i rekreacja na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym przewidziano praktyki w wymiarze 960 godzin (24 tygodnie), co odpowiada 36 punktom ECTS.

Terminy realizacji:

Do końca 3 semestru -> 2 miesiące - 320h praktyki zawodowej ogólnej.

Do końca 4 semestru -> 1 miesiąc - 160h praktyki zawodowej kierunkowej.

Do końca 5 semestru -> 2 miesiące - 320h praktyki zawodowej kierunkowej.

Do końca 6 semestru -> 1 miesiąc - 160h praktyki zawodowej kierunkowej.

Przydzielanie/wybór miejsca praktyki przebiega według poniższych zasad:

1) za pośrednictwem Biura Karier – student zobowiązany jest do wypełnienia deklaracji praktyk zawodowych oraz dostarczenia CV w terminie określonym przez Biuro Karier (jednak nie później niż na miesiąc przed rozpoczęciem odbywania praktyki);

2) indywidualnie – student zobowiązany jest do wypełnienia deklaracji praktyk zawodowych oraz dostarczenia pisemnej zgody od Praktykodawcy z określeniem terminu i miejsca odbywania praktyki (Porozumienie wstępne w sprawie odbycia praktyk zawodowych) w terminie określonym przez Biuro Karier (jednak nie później niż na miesiąc przed rozpoczęciem odbywania praktyki).

Przy wyborze miejsca odbywania praktyki uwzględnia się, poza studiowaną specjalnością: predyspozycje studenta, jego preferencje, uzyskane wyniki w nauce oraz możliwości Uczelni. Biuro Karier UWSB stara się zapewnić studentom możliwość odbywania praktyki w miejscu zamieszkania.

CELE I PROGRAM PRAKTYK ZAWODOWYCH:

Nadrzędnym celem praktyk zawodowych odbywanych przez studentów jest wzbogacenie wiedzy teoretycznej o praktyczną znajomość zagadnień związanych ze studiowaną specjalnością. Praktyki zawodowe umożliwiają studentom zdobycie wartościowego doświadczenia zawodowego już w trakcie studiów oraz odgrywają bardzo istotną rolę w osiąganiu efektów kształcenia związanych z wiedzą i umiejętnościami praktycznymi. Oferują możliwość poznania funkcjonowania przedsiębiorstw oraz charakteru pracy na konkretnych stanowiskach. Ponadto stanowią szansę na zaprezentowanie się studenta potencjalnym pracodawcom. Wśród metod dydaktycznych stosowanych w trakcie praktyk zawodowych (są one również ujęte w karcie przedmiotu) znajdują się m.in. takie jak: obserwacja (w tym obserwacja uczestnicząca), analiza przypadku (omawianie struktur i sposobów funkcjonowania danej organizacji), znajomość i analiza procesów zachodzących w danej instytucji (w tym także produkcyjnych), kalkulacje kosztów wytwarzania wyrobów oraz sposobu ustalenia cen.

D) SPOSOBY WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGANÝCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA

Metody weryfikacji efektów uczenia się (w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych):

- test, kolokwium
- egzamin pisemny
- egzamin ustny
- projekt
- referat
- prezentacja
- esej
- wypowiedź ustna indywidualna (odpowiedź ustna)
- uczestnictwo w dyskusji
- studium przypadku (case study)
- raport, sprawozdanie z zadania terenowego
- zadania praktyczne
- rozwiązywanie zadań (indywidualne lub zespołowe)
- aktywny udział w zajęciach – wykonywanie poleceń prowadzącego
- egzamin dyplomowy.

E) WYKAZ ZAJĘĆ LUB GRUPY ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM PUNKTÓW ECTS

Język obcy	12
Język obcy 2	6
Podstawy filozofii i etyki	1
Podstawy socjologii	1
Podstawy psychologii	1
Różnice kulturowe	3
Edytory tekstu	1
Arkusze kalkulacyjne	1
Grafika menedżerska i prezentacyjna	1
Zarządzanie karierą	1
Ochrona własności intelektualnej	1
Wychowanie fizyczne	0
Historia architektury i sztuki	3
Podstawy anatomii i fizjologia człowieka	6
Podstawy prawa z elementami prawa cywilnego	4
Podstawy ekonomii	4
Zarządzanie	4
Obsługa ruchu turystycznego	2
Marketing w turystyce	2
Podstawy turystyki	5
Podstawy rekreacji	5
Gospodarka turystyczna	5
Geografia turystyczna z elementami krajoznawstwa	3
Ekonomika turystyki i rekreacji	4
Promocja zdrowia i trening zdrowotny	5
Krajoznawstwo - ćwiczenia terenowe	3
Hotelarstwo	2
Pedagogika czasu wolnego	2
Etyka w turystyce i sporcie	1
Planowanie i zagospodarowanie przestrzeni turystycznej	2
Metody badań w turystyce	4
Żywnienie człowieka i dietetyka	3
Podstawy pierwszej pomocy	2
Zarządzanie projektami	3
Język angielski w turystyce	1
Inicjowanie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej	1
World Tourism Markets	2
Rekreacja ruchowa i usprawnienie fizyczne	4
Turystyka aktywna	2
Rozwój zrównoważony w turystyce	3
Praktyka zawodowa 1	12

Praktyka zawodowa 2	24
Egzamin dyplomowy	7
Specjalność: ZARZĄDZANIE W SEKTORZE HoReCa	21
Specjalność: TURYSTYKA MIĘDZYNARODOWA I OBSŁUGA RUCHU TURYSTYCZNEGO	21
Specjalność: TRENER PERSONALNY Z DIETETYKĄ	21
Specjalność: TURYSTYKA ZDROWOTNA Z FIZJOTERAPIĄ	21